

LAKIALOITE 40/2014 vp

Laki toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lapsilisä on historiallisesti ensimmäinen laaja toimeentuloturvan muoto Suomessa. Se on ollut alusta lähtien niin sanottu universaali etuus, jota maksetaan kaikista lapsista vanhempien varallisuudesta riippumatta. Ainoastaan kaikkein köyhimmille — eli suurimmassa tarpeessa oleville — lapsilisää ei makseta.

Muutos tapahtui vuonna 1994, jolloin Ahon hallitus nosti toimeentulotuen lapsikorotusta mutta poisti lapsilisän etuoikeuden, minkä vuoksi lapsilisä vähennetään perheen toimeentulotuesta. Toimeentulotukiperheet ovatkin menettäneet sen jälkeen kaikki lapsilisien korotukset. Toimeentulotukia saavia lapsiperheitä oli vuoden 2012 tilastojen mukaan noin 50 000. Näin ollen kymmenesosa lapsiperheistä ei saa lapsilisää lainkaan, ja näistä suurin osa on yksinhuoltajaperheitä. (THL 2012; Tilastokeskus 2012) Lapsilisää ollaan jälleen muuttamassa pienituloisia syrjiväksi. Stubbin hallituksen budjettiesityksessä vuodelle 2015 lapsilisää leikataan indeksijäädytyksellä, mutta kompensatioksi luo-

tava verotuksen lapsiperhevähennys ei hyödytä perheitä, joilla ei ole palkkatuloja, joista tehdä vähennystä.

Asialla on kansantaloudellista merkitystä. Lapsilisän turvaaminen myös toimeentulotukea saaville perheille vahvistaa kotimaista ostovoimaa ja työllisyyttä. Lapsilisä tulee muuttaa etuoikeutetuksi tuloksi myös yksinkertaisesti köyhyyden vähentämiseksi. Lapsilisien reaaliarvon laskiessa köyhät perheet joutuvat turvautumaan toimeentulotukeen.

Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä ja lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä. Perustuslain 19 § puolestaan takaa kaikille oikeuden perustoimeentulon turvaan muun muassa lapsen syntymän perusteella. Tämä tulee turvata myös toimeentulotukea saavien lasten ja perheiden osalta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 11 §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 583/2007, seuraavasti:

11 §

Huomioon otettavat tulot

— — — — —
Tuloina ei kuitenkaan oteta huomioon:
— — — — —

4) äitiysavustuslain (477/1993) mukaista äitiysavustusta, vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta eikä lapsilisälain (796/1992) mukaista lapsilisää;

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 3 päivänä syyskuuta 2014

Katja Hänninen /vas